

Homília na svätej omši, ktorou sa otvára týždeň Levočskej púte 2026
Mariánska hora, Levoča, 28. júna 2026

Drahí spolubratia kňazi, zasvätené osoby, drahí mariánski pútnici, bratia a sestry, dnes popoludní začíname Levočskú púť, ktorá bude počas nasledujúcich dní vrcholiť slávnostnou odpustovou svätou omšou budúcu nedeľu. Všetci sa tešíme na prítomnosť pána kardinála Pierbattistu Pizzaballu, latinského patriarchu Jeruzalema. Pred nami je týždeň modlitieb, svätých omší, pobožností, sviatosti zmierenia, adorácií a mnohých osobných stretnutí s Bohom.

Každý z nás prišiel na toto miesto s vlastným príbehom. Niektorí s vd'ačnosťou, iný s prosbou, ďalší s bolesťou, ktorú už dlhší čas nosí vo svojom srdci. Sú medzi nami takí, ktorí vystupujú na Mariánsku horu prvýkrát, ale aj takí, ktorí sem prichádzajú už celé desaťročia. Niektorí si ešte pamätajú, ako sem chodievali so svojimi rodičmi alebo starými rodičmi. Pre mnohých sa toto miesto stalo súčasťou ich osobného príbehu viery.

Keď sa dnes pozrieme okolo seba, vidíme Mariánsku horu zaplnenú pútnikmi. Každý z nás stojí na inom mieste svojej životnej cesty. Niektorí prežíva obdobie radosti, iný zápasí s neistotou, chorobou alebo rodinnými problémami. A predsa nás všetkých spája tá istá túžba. Túžba priblížiť sa k Bohu. Túžba nájsť svetlo pre svoj život. Túžba zveriť Bohu to, čo sami nedokážeme uniesť.

Možno práve preto sa mi zdá veľmi zaujímavé, že na začiatku tejto púte nám Cirkev nepredkladá evanjelium o púti, o zázrakoch ani o Panne Márii. Počujeme slová Ježiša, ktoré nás môžu prekvapiť svojou náročnosťou: „Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa, nie je ma hoden.“ Priznajme si, že tieto slová v nás vyvolávajú otázky. Veď rodina patrí medzi najväčšie Božie dary. Kto z nás by nechcel milovať svojich rodičov, svoje deti, svojich blízkych? Naozaj chce Ježiš, aby sme ich milovali menej? Určite nie.

Veď ten istý Ježiš vyrastal v rodine v Nazarete. Ten istý Ježiš pripomínal prikázanie úcty k rodičom. Ten istý Ježiš sa na kríži postaral o svoju Matku. Preto dnešné evanjelium nie je výzvou k menšej láske. Je výzvou k správne usporiadanej láske.

Ježiš sa totiž dotýka jednej z najdôležitejších otázok ľudského života: Kto je na prvom mieste v mojom srdci? Každý človek okolo niečoho buduje svoj život. Každý človek má niečo, čo považuje za najdôležitejšie. Niektorí stavia svoj život na práci, iný na úspechu, ďalší na rodine, na zdraví alebo na vlastných plánoch. Mnohé z týchto vecí sú dobré a vzácne. Ježiš ich nespochybňuje. Pýta sa však, či sa z niečoho dobrého nestalo niečo absolútne. Či sme niečomu alebo niekomu nepridelili miesto, ktoré patrí jedine Bohu.

Možno si niekto z nás v hĺbke srdca hovorí: Keby sa vyriešili moje problémy, bol by som spokojný. Keby som mal viac peňazí, bol by som pokojnejší. Keby sa moje deti vydali

správnou cestou, bol by som šťastný. Keby sa zlepšilo moje zdravie, nič viac by som nepotreboval. A Ježiš dnes hovorí: Skús najprv dať prvé miesto Bohu. Skús najprv postaviť do stredu svojho života toho, ktorý je zdrojom všetkého dobra. Potom začneš vidieť všetko ostatné v správnom svetle.

Pretože keď Boh prestane byť stredom života, človek začne od ľudí a vecí očakávať to, čo mu môže dať iba Boh. Od rodiny očakáva úplné naplnenie, od úspechu úplnú istotu, od majetku pokoj, ktorý mu nemôže zabezpečiť. A potom prichádza sklamanie. Nie preto, že by tieto veci boli zlé, ale preto, že nemôžu niesť váhu, ktorá patrí jedine Bohu.

Ježiš nechce naše vzťahy oslabiť. Chce ich zachrániť. Chce, aby sme rodinu milovali ako dar, nie ako modlu. Aby sme si vážili prácu, ale nestali sa jej otrokmi. Aby sme prijímali pozemské dobro, ale nezabudli na najväčšie dobro, ktorým je Boh sám. Možno práve preto sa po stáročia konajú púte. Nie preto, že by Boh býval iba na pútnických miestach. Boh je s nami všade. Ale človek potrebuje chvíle a miesta, kde sa zastaví a pozrie sa na svoj život z inej perspektívy. Púť nie je únikom z reality. Púť je návratom k tomu najpodstatnejšiemu.

Keď dnes stojíme na Mariánskej hore, stojíme na mieste, ktoré je poznačené modlitbou mnohých generácií. Koľko ľudí vystúpilo na tento kopec počas stáročí? Koľko modlitieb tu zaznelo? Koľko rozhodnutí sa tu zrodilo? Koľko ľudí práve tu našlo cestu späť k Bohu? Koľko zmierení sa tu začalo? Koľko slz bolo vyplakaných a koľko poďakovaní vyslovených? Menili sa časy, menili sa režimy, menili sa spoločenské okolnosti, ale jedno zostávalo rovnaké. Človek prichádzal hľadať Boha.

A predsa si myslím, že Kristus by sa dnes nepýtal, koľkokrát sme boli v Levoči. Mnohí by mohli povedať: bol som tu desaťkrát, dvadsaťkrát, tridsaťkrát alebo ešte viac. A je to krásne svedectvo vernosti. Dnes, keď sa mnohé veci stávajú dočasnými a pomimuteľnými, je krásne vidieť ľudí, ktorí si po desaťročia zachovávajú vzťah k tomuto miestu, k Panne Márii a k púti. Ale evanjelium sa vždy pozerá hlbšie. Nepýta sa iba na kroky našich nôh. Pýta sa na cestu nášho srdca. Možno by sa nás dnes Kristus opýtal: Čo sa za tie roky zmenilo v tvojom srdci? Stal si sa človekom väčšej dôvery? Vieš lepšie odpúšťať? Je v tebe viac pokoja? Je tvoja viera hlbšia? Je Kristus bližšie stredom tvojho života? Lebo cieľom púte nie je prísť na Mariánsku horu. Cieľom púte je dovoliť Bohu, aby nás premieňal.

Aj druhá časť dnešného evanjelia smeruje týmto smerom. Ježiš hovorí: „Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden.“ Tieto slová neznamenujú, že máme vyhľadávať utrpenie. Kríž v evanjeliu znamená vernosť. Znamená dôverovať Bohu aj vtedy, keď sa naše plány nenapĺňajú podľa našich predstáv. Znamená zachovať si nádej aj v časoch skúšky. Znamená zostať pri Bohu aj vtedy, keď nerozumieme všetkému, čo sa v našom živote deje. A práve tu sa pred nami objavuje postava Panny Márie.

Nie náhodou sa schádzame práve na tomto mieste zasvätenom jej menu. Mária je človekom, ktorý pochopil dnešné evanjelium do hĺbky. Pri zvestovaní povedala svoje „áno“ bez toho, aby poznala všetky dôsledky svojho rozhodnutia. V Betleheme, v Egypte, v Nazarete i pod krížom zostávala verná Bohu. Nie preto, že všetkému rozumela, ale preto, že dôverovala. Preto sa na ňu pozeráme ako na Matku pútnikov. Nevedie nás k sebe. Viedie nás ku Kristovi. Učí nás tomu, čo sama žila: postaviť Boha na prvé miesto a dôverovať mu aj vtedy, keď cesta nie je jednoduchá.

Drahí bratia a sestry, tento rok prežívame jubileum 250 rokov Spišskej diecézy. Je to dôvod na vďačnosť, ale zároveň aj príležitosť položiť si otázku, ktorá vychádza z dnešného evanjelia. Nie iba čo sa za tie roky vybudovalo, ale či sme zostali verní tomu, pre čo Cirkev existuje. Cirkev totiž nežije sama pre seba. Existuje preto, aby privádzala ľudí ku Kristovi. Aby im pomáhala objavovať Boha ako najväčšie dobro ich života.

Na začiatku tejto Levočskej púte si preto prosme o jednu veľkú milosť. Aby tieto dni neboli iba peknou tradíciou alebo náboženskou udalosťou. Aby sa stali časom milosti. Aby sme počas nich dovolili Bohu dotknúť sa nášho srdca.

Počas nasledujúcich dní budú mnohí vystupovať na Mariánsku horu. Ale najdôležitejšia cesta sa nebude odohrávať na tomto kopci. Bude sa odohrávať v našom srdci. A ak sa na konci tejto púte budeme môcť vrátiť domov s väčšou dôverou v Boha, s väčšou láskou ku Kristovi a s väčším pokojom v duši, potom táto púť splnila svoj cieľ. Pretože skutočný vrchol Levočskej púte nie je na Mariánskej hore.

Skutočný vrchol púte je tam, kde človek znovu objaví Boha ako prvú lásku svojho života. Amen.